
Panchalikritam Krishnaya Kauravanam Durvyavaharam Nivedanam

పాంచాలిక్రతం కృష్ణాయ కౌరవాణాం దుర్వ్యవహారం నివేదనమ్

Document Information

Text title : Panchalikritam Krishnaya Kauravanam Durvyavaharam Nivedanam

File name : pAnchAlIkRRitaMkRRiShNAYakauravANAMdurvyavahAraMnivedanam.itx

Category : misc, mahAbhArata

Location : doc_z_misc_general

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : mahAbhArata | AraNyakaparva | adhyAya 13/43-52||

Latest update : October 18, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 18, 2025

sanskritdocuments.org

పాంచాలి కృతం కృష్ణాయ కౌరవాణాం దుర్వ్యవహారం నివేదనమ్

పాంచాలీ పుణ్డరీకాక్షమాసీనం యాదవైః సహ
అభిగమ్యబ్రవీత్కృష్ణా శరణ్యం శరణైషిణీ ॥ ౪౨॥

పూర్వే ప్రజానిసర్గే త్వామాహురేకం ప్రజాపతిమ్ ।
సప్తారం సర్వభూతానామసితో దేవలోఽబ్రవీత్ ॥ ౪౩॥

విష్ణుస్తవమసి దుర్ధర్ష త్వం యజ్ఞో మధుసూదన ।
యష్టా త్వమసి యష్టవ్యో జామదగ్నో యథాబ్రవీత్ ॥ ౪౪॥

ఋషయస్తాం క్షమామాహుః సత్యం చ పురుషోత్తమ ।
సత్యాద్యజ్ఞోఽసి సమ్భూతః కశ్యపస్తాం యథాబ్రవీత్ ॥ ౪౫॥

సాధ్యానామపి దేవానాం వసూనామీశ్వరేశ్వరః ।
లోకభావన లోకేశ యథా త్వాం నారదోఽబ్రవీత్ ॥ ౪౬॥

దివం తే శిరసా వ్యాప్తం పద్భ్యాం చ పృథివీ విభో ।
జఠరం తే ఇమే లోకాః పురుషోఽసి సనాతనః ॥ ౪౭॥

విద్యాతపోఽభితప్తానాం తపసా భావితాత్మనామ్ ।
ఆత్మదర్శనసిద్ధానామృషీణామృషిసత్తమ ॥ ౪౮॥

రాజర్షీణాం పుణ్యకృతామాహవేష్వనివర్తినామ్ ।
సర్వధర్మోపపన్నానాం త్వం గతిః పురుషోత్తమ ॥ ౪౯॥

త్వం ప్రభుస్తవం విభుస్తవం భూరాత్మభూస్తవం సనాతనః
లోకపాలాశ్చ లోకాశ్చ నక్షత్రాణి దిశో దశ
నభశ్చన్ద్రశ్చ సూర్యశ్చ త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౫౦॥

మర్త్యతా చైవ భూతానామమరత్వం దివోకసామ్ ।
త్వయి సర్వం మహాబాహో లోకకార్యం ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౫౧॥

సా తేహం దుఃఖమాఖ్యాస్యే ప్రణయాన్మధుసూదన ।
ఈశస్తవం సర్వభూతానాం యే దివ్యా యే చ మానుషాః ॥ ౫౨॥

కథం ను భార్య పార్థానాం తవ కృష్ణ సఖీ విభో |
 ధృష్టద్యుమ్నుస్య భగినీ సభాం కృష్ణేత మాదృశీ || ౫౩ ||
 స్త్రీధర్మిణీ వేపమానా రుధిరేణ సముక్షితా |
 ఏకవస్త్రా వికృష్టాస్మి దుఃఖితా కురుసంసది || ౫౪ ||
 రాజమధ్యే సభాయాం తు రజసాభిసమీరితామ్ |
 దృష్ట్వా చ మాం ధార్తరాష్ట్రాః ప్రాహసన్నాపచేతసః || ౫౫ ||
 దాసీభావేన భోక్తుం మామీషుస్తే మధుసూదన |
 జీవత్సు పాణ్డుపుత్రేషు పాశ్చాతేష్వథ వృష్టిషు || ౫౬ ||
 నన్వహం కృష్ణ భీష్మస్య ధృతరాష్ట్రస్య చోభయోః |
 స్నుషా భవామి ధర్మేణ సాహం దాసీకృతా బలాత్ || ౫౭ ||
 గర్భయే పాణ్డువాంస్తేవ యుధి శ్రేష్ఠాన్మహాబలాన్ |
 యే క్లిశ్యమానాం ప్రేక్షంతే ధర్మపత్నిం యశస్వినీమ్ || ౫౮ ||
 ధిగృలం భీమనేనస్య ధిక్పార్థస్య ధనుష్మతామ్ |
 యౌ మాం విప్రకృతాం ఘుద్వైర్మర్షయేతాం జనార్దన || ౫౯ ||
 శాశ్వతోఽయం ధర్మపథః సద్భిరాచరితః సదా |
 యద్భార్యాం పరిరక్షంతి భర్తారోఽల్పబలా అపి || ౬౦ ||
 భార్యాయాం రక్ష్యమాణాయాం ప్రజా భవతి రక్షితా |
 ప్రజాయాం రక్ష్యమాణాయామాత్మా భవతి రక్షితః || ౬౧ ||
 ఆత్మా హి జాయతే తస్యాం తస్మాజ్ఞాయా భవత్యుత |
 భర్తా చ భార్యయా రక్ష్యః కథం జాయాన్మమోదరే || ౬౨ ||
 నన్విమే శరణం ప్రాప్తాన్న త్యజంతి కదాచన |
 తే మాం శరణమాపన్నాం నాన్వపద్యంత పాణ్డువాః || ౬౩ ||
 పశ్చోమే పశ్చుభిర్జాతాః కుమారాశ్చామితోజసః |
 ఏతేషామప్యవేక్షార్థం త్రాతవ్యాస్మి జనార్దన || ౬౪ ||
 ప్రతివిన్ధోయి యుధిష్ఠిరాతుతసోమో వృకోదరాత్ |
 అర్జునాచ్ఛృతకీర్తిస్తు శతానీకస్తు నాకులిః || ౬౫ ||
 కనిష్ఠాచ్ఛృతకర్మా తు సర్వే సత్యపరాక్రమాః |
 ప్రద్యుమ్నో యాదృశః కృష్ణ తాదృశాస్తే మహారథాః || ౬౬ ||

నన్విమే ధనుషి శ్రేష్ఠా అజేయా యుధి శాత్రవైః ।
కిమర్థం ధార్తరాష్ట్రాణాం సహన్తే దుర్బలీయసామ్ ॥ ౬౭॥
అధర్మేణ హృతం రాజ్యం సర్వే దాసాః కృతాస్తథా ।
సభాయాం పరికృష్టాహమేకవస్త్రా రజస్వలా ॥ ౬౮॥
నాధిజ్యమపి యచ్ఛక్యం కర్తుమన్యేన గాణ్ధీవమ్ ।
అన్యత్రార్జునభీమాభ్యాం త్వయా వా మధుసూదన ॥ ౬౯॥
ధీగీభ్రమనేనస్య బలం ధిక్పార్థస్య చ గాణ్ధీవమ్ ।
యత్ర దుర్యోధనః కృష్ణ ముహూర్తమపి జీవతి ॥ ౭౦॥
య ఏతానాక్షిపద్రాష్ట్రాత్సహ మాత్రావిహింసకాన్ ।
అధీయానాన్పరా బాలాన్వ్రాతస్థాన్మధుసూదన ॥ ౭౧॥
భోజనే భీమనేనస్య పాపః ప్రాక్షేపయద్విషమ్ ।
కాలకూటం నవం తీక్షణం సమ్భృతం లోమహర్షణమ్ ॥ ౭౨॥
తజ్జిర్ణమవికారేణ సహన్నేన జనార్దన ।
సశేషత్వాన్మహాబాహో భీమస్య పురుషోత్తమ ॥ ౭౩॥
ఇతి మహాభారతే ఆరణ్యపర్వణి ౧౩ అధ్యాయాన్తర్గతం
పాశ్చాత్యులికృతం కృష్ణాయ కౌరవాణాం దుర్వ్యవహారం ప్రతి నివేదనం సమ్పూర్ణమ్ ।
మహాభారత । ఆరణ్యకపర్వ । అధ్యాయ ౧౩/౪౩-౫౨॥

mahAbhArata . AraNyakaparva . adhyAya 13/43-52..

Proofread by PSA Easwaran

Panchalikritam Krishnaya Kauravanam Durvyavaharam Nivedanam
pdf was typeset on October 18, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

